ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. T. T.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**, se sídlem 13 Chu Van An, Hanoi, Vietnam, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2017, č. j. 3604/2017-HANOI, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 12. 2018, č. j. 30 A 231/2017 – 57,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se zamítá**.

**II.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč** ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Žalovaný usnesením ze dne 2. 11. 2017 rozhodl, že žalobcova žádost o udělení dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání (žádost o zaměstnaneckou kartu) je nepřijatelná, neboť (1) si předem nesjednal termín k podání žádosti, přestože je tato povinnost zastupitelským úřadem stanovena [§ 169h odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců")], a (2) žádost nebyla podána osobně (§ 169h odst. 3 téhož zákona).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který jej v záhlaví označeným rozsudkem zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud poznamenal, že podle vyjádření žalovaného si měl žalobce sjednat termín pro podání žádosti pro dotčený druh a účel pobytu prostřednictvím systému Visapoint. K tomuto postupu se vyjádřil rozšířený senát v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, jehož závěry krajský soud rozsáhle citoval. Na požadavku aplikovat závěry rozšířeného senátu na skutečnosti, k nimž došlo v době provozu systému Visapoint, nemůže nic změnit ani to, že od 1. 11. 2017 byl tento systém na všech zastupitelských úřadech ČR pozastaven a nahrazen jiným způsobem registrace. Citovaný rozsudek se tedy vztahuje i na nyní projednávanou věc. Na žádost žalobce je proto třeba nahlížet jako na účinně podanou. Žalovaný již z tohoto důvodu nebyl oprávněn vyslovit důvod nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) ani odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce sice podal žádost „nouzovým“ způsobem (v rozporu s postupem předpokládaným zákonem), přesto ji bylo třeba věcně posoudit, neboť žalobce byl povinen se objednat k jejímu podání přes systém Visapoint, tj. způsobem, který byl v judikatuře správních soudů opakovaně a dlouhodobě označován jako neodpovídající požadavkům zákona.

## II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobce a replika stěžovatele

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Připomněl, že žalobce se zaregistroval v systému Visapoint k podání žádosti o schengenské vízum. Při osobní návštěvě stěžovatele dne 2. 11. 2017 žalobce žádost o schengenské vízum podal a současně v úředních hodinách určených k podávání žádostí o schengenské víza předal pověřenému pracovníku stěžovatele v rozporu s registračními údaji v systému Visapoint také žádost o zaměstnaneckou kartu. Stěžovatel usnesením ze dne 2. 11. 2017 konstatoval nepřijatelnost žádosti o zaměstnaneckou kartu, neboť si žalobce nesjednal termín k jejímu podání, a žádost tak nebylo možné považovat za osobně podanou.

[6] Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem, že žalobce podal žádost o zaměstnaneckou kartu „nouzovým způsobem“. Nejvyšší správní soud opakovaně rozhodl, že postup popsaný v předchozím odstavci není „nouzovým způsobem“ podání žádosti. Podle rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 75/2018 – 22, nelze považovat za nezákonný postup, kterým je odmítnuta žádost o zaměstnaneckou kartu podaná v době vyhrazené pro žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem studia (srov. též rozsudky ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 – 34, a ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 312/2017 – 35). Obdobně podle rozsudku ze dne 21. 11. 2018, č. j. 9 Azs 186/2018 – 48, není nezákonným postupem odmítnutí převzetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty v úředních hodinách pro žadatele o schengenská víza. Žalobce byl o organizaci úředních hodin informován – tato informace byla vyvěšena na úřední desce stěžovatele a byla zveřejněna také na jeho webových stránkách. Žalobce přesto rozvržení úředních hodin pro jednotlivé druhy pobytových oprávnění nerespektoval.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti namítl, že stěžovatelem odkazovaná judikatura řeší jinou problematiku (otázku nezákonného zásahu), není proto pro nyní posuzovanou věc přiléhavá. Naopak je třeba poukázat na rozsudek ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 – 35 (zejména body [35] až [42]), v němž v obdobné věci Nejvyšší správní soud přisvědčil žalobci, že na jeho žádost je třeba nahlížet jako na řádně podanou, byť nouzovým způsobem.

[8] Stěžovatel v replice uvedl, že je třeba rozlišovat mezi na jedné straně věcmi vedenými Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 3 Azs 180/2018, 10 Azs 104/2019, 4 Azs 322/2018, 1 Azs 31/2019, 2 Azs 372/2018, 2 Azs/34/2019 a 1 Azs 32/2019 a na druhé straně žalobcem citovaným rozsudkem č. j. 4 Azs 150/2018 – 35 nebo rozsudky ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018 - 40, a ze dne 10. 1. 2019, č. j. 3 Azs 65/2018 – 30. Klíčový rozdíl spočívá v tom, že v rámci druhé skupiny byla žádost o upuštění od povinnosti osobního podání podána zároveň se samotnou žádostí o pobytový titul, zatímco v rámci první uvedené skupiny bylo takové podání postupné. V posledně uvedené situaci neměl stěžovatel jinou možnost, než vyhodnotit žádost o zaměstnaneckou kartu jako nepřijatelnou ve smyslu § 169h odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

## III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud přisvědčil krajskému soudu, že na posuzovanou věc jsou aplikovatelné závěry rozsudku rozšířeného senátu č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, podle něhož je v situaci dlouhodobě prakticky nefunkčního systému Visapoint třeba považovat za řádně podané i takové žádosti, které se do dispozice zastupitelského úřadu dostaly nestandardním postupem (např. jako příloha stížnosti proti postupu jeho pracovníka). Podání žádosti „nouzovým“ způsobem je totiž v podstatě jedinou účinnou obranou žadatele před nezákonným jednáním veřejné správy spočívající v tom, že mu neposkytne v přiměřené lhůtě možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným.

[12] V nyní posuzovaném případě se žalobci nepodařilo prostřednictvím systému Visapoint registrovat termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu (žalobce doložil dokumentaci jedenácti neúspěšných pokusů o registraci termínu prostřednictvím systému Visapoint v průběhu října 2017), a proto si sjednal termín pro podání žádosti o schengenské vízum, v němž předal stěžovateli žádost o zaměstnaneckou kartu. Žalobce tak podal svou žádost „nouzovým způsobem“. Byť ji podal v rozporu s postupem předpokládaným zákonem, neboť byla podána v termínu určeném pro podání žádosti o jiný typ pobytového oprávnění, v souladu se závěry rozsudku rozšířeného senátu ji přesto bylo nutné věcně posoudit. Žalobce byl totiž povinen objednat se k jejímu podání přes systém Visapoint, tj. způsobem, který byl v judikatuře správních soudů opakovaně a

dlouhodobě označován jako neodpovídající požadavkům zákona. Žalobce přitom doložil, že se o registraci termínu pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty prostřednictvím systému Visapoint opakovaně neúspěšně pokoušel, a bylo tak zřejmé, že neměl možnost v přiměřené lhůtě podat žádost zákonem předvídaným způsobem.

[13] Ke shodnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudcích ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 31/2019 – 63, ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 Azs 104/2019 – 36, ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 372/2018 – 28, ze dne 6. 9. 2019, č. j. 2 Azs 34/2019 – 39, ze dne 26. 9. 2019, č. j. 3 Azs 180/2018 – 40, ze dne 6. 12. 2019, č. j. 6 Azs 153/2019 – 22, nebo výše citovaném rozsudku č. j. 4 Azs 150/2018 – 35. V těchto rozsudcích soud již také vysvětlil, že stěžovatelem odkazovaná judikatura (viz bod [6]) výše uvedenému závěru o účinném podání žádosti o zaměstnaneckou kartu nebrání.

[14] Otázka současného či postupného podání žádosti o pobytový titul a žádosti o upuštění od osobního podání zmíněná stěžovatelem v replice není v nyní posuzované věci relevantní, neboť ze spisu nevyplývá a žalobce ani netvrdil, že by podal žádost o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. V situacích, kdy byla žádost o zaměstnaneckou kartu podána „nouzovým způsobem“ a hledí se na ni jako na účinně podanou, již otázka, zda byly splněny podmínky pro upuštění od jejího osobního podání, není podstatná (viz rozsudky č. j. 10 Azs 104/2019 – 36, č. j. 3 Azs 180/2018 – 40 a č. j. 6 Azs 153/2019 – 22).

## IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl naopak v řízení plně úspěšný, a má tak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti stěžovateli. Náklady řízení spočívají v odměně advokáta, která zahrnuje odměnu za jeden úkon právní služby [podání vyjádření ke kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Odměnu soud navýšil o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, neboť advokát je plátcem daně z přidané hodnoty. Celkově tedy činí náklady řízení částku 4 114 Kč. Stěžovatel je povinen uhradit žalobci uvedenou částku ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobcova zástupce Mgr. Marka Sedláka.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2019

pokračování

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu